

OŚWIATOLOGIA JAKO GŁÓWNY ELEMENT SKŁADOWY KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI PRZYSZŁYCH FACHOWCÓW Z ZAKRESU WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Kondratska Halyna

*doktor habilitowany nauk pedagogicznych, docent, kierownik Katedry Dyscyplin Sportowych i Turystyki, Instytut Wychowania Fizycznego i Zdrowia, Drohobyckiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego imienia Iwana Franki, Drohobycz, Ukraina
kondrgala73@gmail.com*

Chepeliuk Anna

*doktor nauk pedagogicznych, starszy wykładowca Katedry Dyscyplin Sportowych i Turystyki, Instytut Wychowania Fizycznego i Zdrowia, Drohobyckiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego imienia Iwana Franki, Drohobycz, Ukraina
anna.chepelyuk@ukr.net*

Streszczenie. Przedmiotem badań jest oświatologia i synergetyka, która uczy relacji zwrotnych, bada nie procesy stabilizacji lecz mechanizmy rozwoju kultury fizycznej, wybór aktualnych podejść do poznania ćwiczeń fizycznych, organizacji procesu kształcenia przyszłych fachowców wychowania fizycznego w oparciu o związek teorii z praktyką oraz ukierunkowanie zawodowe. Zastosowano kierunki przygotowania przyszłych fachowców wychowania fizycznego: jedność kształtowania wiedzy z zakresu wychowania fizycznego oraz racjonalnego trybu aktywności ruchowej; system wiedzy naukowej o wychowaniu fizycznym w całości oraz praktyczne sposoby działalności w tej dziedzinie; kształtowanie naukowego światopoglądu osób oraz integracja z ogólną kulturą ludzką; umiejętność kształtowania potrzeb i motywacji (zainteresowania) do nauki ćwiczeń fizycznych. Celem artykułu jest określenie wpływu oświatologii na umiejętności zawodowe przyszłych nauczycieli wychowania fizycznego oraz diagnozowania poziomu kształtowania kompetencji wśród studentów na kierunku przygotowania 014. średniego wykształcenia (Wychowanie fizyczne). Zadania badawcze: określić treść oświatologii w przygotowaniu fachowców z zakresu wychowania fizycznego; otworzyć miejsce oświatologii w kształtowaniu kompetencji przyszłych fachowców wychowania fizycznego; sprawdzić wpływy oświatologii na kształtowanie kompetencji przyszłych fachowców wychowania fizycznego. W eksperymencie uczestniczyło 230 studentów, których podzielono na 2 grupy: eksperymentalną i kontrolną. Jako podstawę określania poziomu kształtowania umiejętności zawodowych przyszłych nauczycieli wychowania fizycznego założono poziom kształtowania kompetencji zawodowych. Osobliwości przejawiania się tych wskaźników określano przy pomocy metody ocen eksperckich. Na podstawie porównywania wyników początkowego oraz końcowego etapu eksperymentu ustalono, iż wysoki poziom kompetencji zawodowych ukształtowano prawie wśród połowy studentów grupy eksperymentalnej, zaś niski poziom pozostał wśród mniejszej części. Wskaźniki poziomu ukształtowania kompetencji zawodowych studentów z grupy kontrolnej, którzy nie mieli zajęć z metodyki eksperymentalnej, pozostały na poziomie nieco wyższym niż poziom wyjściowy. W badaniu wyznaczono kompetencje priorytetowe w zawodowym przygotowaniu przyszłych nauczycieli wychowania fizycznego w celu współpracy ze współczesnym środowiskiem szkolnym; ogólnozawodowa, ogólnokulturowa, społeczno-wychowawcza, naukowo-badawcza, psychologiczno-pedagogiczna, organizacyjno-zarządzająca oraz instrumentalna, dają możliwość śledzenia dynamiki ich kształtowania.

Słowa kluczowe: wychowanie fizyczne, oświatologia, kompetencyjność, umiejętność zawodowa, student.

EDUCOLOGY AS A MAIN COMPONENT IN ON FORMATION OF COMPETENCE OF FUTURE PHYSICAL TRAINING AND SPORT'S SPECIALISTS

Kondratska Halina

*DPS, assistant professor, head of the department of sport disciplines and tourism
Institute of physical training and health, Drohobych State Pedagogical university
Ivan Franko, Drohobych, Ukraina*

Chepeliuk Anna

*candidate of pedagogical science, senior lecturer department of sport disciplines and
tourism, Institute of physical training and health
Drohobych State Pedagogical university Ivan Franko, Drohobych, Ukraina*

Abstract. Purpose of investigation is educology, which as synergetics, learns reverse connection, studies not the process of stabilization, but mechanisms of physical training development, choosing a correct approach to physical training, organization of educational process of future physical training and sport specialists, by the principles of cooperation of theory, practice and professional direction. The used ways of training of physical training of sport specialists, such as unity of formation of knowledge in physical training and rational mode of motor activity; system of scientific knowledge of physical training and practical ways of activity in this sphere; formation of scientific outlook of a person and unity with general humans culture; skills of formation needs and motives (interests) for physical exercises learning.

The purpose of the article is investigating the influence of educology on professional skills future physical training teachers and diagnosing of level of formation of the competence of students training direction 014. Secondary education (Physical training). The investigation task is to determine the content of educology in training specialists of physical training and sport; to show the place of educology in formation of the competence of future physical training and sport specialists; to check the influence of educology on the formation of competence of future physical training and sport specialists. In the experiment took part 230 students, deviding into 2 groups: experimental and control. On the basis of determining the level of formation of professional skills of future physical training teachers lays the level of formation of professional competences. Peculiar features of this indicators were determined with the method of experimental marks. According to the results of comparison of initial and final stage of experiment was defined that the high level of professional competence was formed almost in 50% of students of experimental group and the law one remained in smaller part of them. The indicators of level of formation of professional competence of students of control group in which the experimental method wash used, remained in the level almost the same. The investigation defines main competences in professional training of future physical training teachers for interaction with modern school environment: general-professional, generally cultural, socially educational, scientific investigational, psychologically-pedagogical, organistational managerial, instrumental, which give a possibility to follow up the dynamic of it's formation.

Key words: physical training, educology, competence, professional skill, student.

ОСВІТОЛОГІЯ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Кондрацька Галина

доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спортивних дисциплін і туризму Інститут фізичної культури і здоров'я, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Дрогобич, Україна

Чепелюк Анна

кандидат педагогічних наук старший викладач кафедри спортивних дисциплін і туризму Інститут фізичної культури і здоров'я Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Дрогобич, Україна

Анотація. Предметом дослідження є освітологія, як і синергетика, навчає зворотнього зв'язку, досліджує не процеси стабілізації, а механізми розвитку фізичної культури, вибір актуальних підходів до вивчення фізичних вправ, організації освітнього процесу майбутніх фахівців фізичної культури та спорту за принципом зв'язку теорії з практикою та професійного спрямування. Використано шляхи підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту: єдність формування знань з фізичного виховання та раціонального режиму рухової активності; система наукових знань про фізичну культуру в цілому і практичні способи діяльності в цій сфері; формування наукового світогляду особи і єдність із-за загальною людською культурою; уміння формування потреби і мотивів (інтересів) до вивчення фізичних вправ. Метою статті є визначення впливу освітології на професійну майстерність майбутніх учителів фізичної культури та діагностування рівня сформованості компетентностей у студентів напряму підготовки 014.Середня освіта (Фізична культура). Завдання дослідження: визначити зміст освітології у підготовці фахівців фізичної культури та спорту; розкрити місце освітології у формуванні компетентності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту; перевірити вплив освітології на формування компетентності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту. В експерименті взяли участь 230 студентів, яких було поділено на 2 групи: експериментальна і контрольна. В основу визначення рівнів сформованості професійної майстерності майбутніх учителів фізичної культури покладено рівень сформованості професійних компетентностей. Особливості прояву цих показників визначались за допомогою методу експертних оцінок. За результатами порівняння початкового та прикінцевого етапів експерименту було встановлено, що високий рівень професійних компетентностей було сформовано майже в половини студентів експериментальної групи, а низький – залишився у меншій половині з них. Показники рівня сформованості професійних компетентностей студентів контрольної групи, в яких не проводилися заняття за експериментальною методикою, залишилися на рівні трохи вищому ніж вихідний. У дослідженні визначено пріоритетні компетентності у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури для взаємодії з сучасним шкільним середовищем: загально-професійна, загально-культурна, соціально-виховна, науково-дослідницька, психолого-педагогічна, організаційно-управлінська та інструментальна, що дають можливість прослідкувати динаміку їх формування.

Ключові слова: фізичне виховання, освітологія, компетентність, професійна майстерність, студент.

Вступ. Розвиток європейської освіти є динамічним процесом і дає підстави для перегляду змісту освіти в Україні. З погляду сучасної освіти вимоги ринку праці диктують нові орієнтири молодому поколінню, що полягають у певних

запитах щодо вибору професії. Освітологія, як і синергетика, навчає зворотнього зв'язку, досліджує не процеси стабілізації, а механізми розвитку фізичної культури, вибір актуальних підходів до вивчення фізичних вправ, організації освітнього процесу майбутніх фахівців фізичної культури та спорту за принципом зв'язку теорії з практикою, професійного спрямування. На нашу думку, синергетичний підхід є найбільш доцільним для дослідження освітологічних проблем фізичного виховання в Україні. Не завжди освіта фахівців фізичної культури та спорту відповідає вимогам і запитам суспільства.

Вважаємо, що для визначення оптимального змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівців з фізичної культури та спорту постає потреба ґрунтовного вивчення запитів дітей у дошкільних установах, школярів та учнівської молоді. З огляду проблем сьогодення основним завданням фізичного виховання є вивчення та формування у дітей та молоді навичок безпеки життєдіяльності, підтримання здоров'я та продовження довголіття (*Бобровник С. І., 2008*).

Як зазначають дослідники британської спортивної концепції Регбі Томас Арнольд, Чарльза Кінгслі, що спільним впливом школи, церкви, і спортивного майданчика можна виховати цілеспрямоване і послідовне покоління», що у будь-якому куточку світу «зможе постояти за інтереси свої і своєї батьківщини». Якщо ж правила чесної гри, прийняті в спорті, стануть нормою поведінки дорослих, легше буде лікувати і недуги суспільства християнсько-соціальними засобами (*Justin B. Moore, Lori Schneider, Suzanne Lazorick, Kindal A. Shores, Aaron Beighle, Stephanie B. Jilcott, 2010*).

Зазначимо, що у різних країнах концепції фізичного виховання школярів мають певну специфіку. Зарубіжні дослідники S. Boyle, G. Jones., S. Walters [6] вказують, що національні цілі збереження здоров'я досягаються лише у тому випадку, якщо зусилля шкіл, суспільства і політичних діячів спрямовані на надання молоді можливості займатися фізичною активністю. Стратегії щодо збільшення фізичної активності школярів повинні бути інтегровані на рівні сім'ї, дому, громадських організацій, а також враховувати важливі гендерні відмінності (*Physical Education in America's Public Schools*).

Зауважимо, що вітчизняні дослідники Л. Безкоровайна (*Безкоровайна Л. В., 2006*), Л. Демінська (*Демінська Л. О., 2012*), Г. Кондрацька (*Кондрацька Г. Д., 2008*), Є. Павлюк (*Павлюк Є. О., 2017*), Н. Самеутіна (*Самеутіна Н. М., 2011*) та А. Чепелюк (*Чепелюк А. В., 2015*) зробили пошук шляхів удосконалення системи фізичного виховання школярів і окреслили їх таким чином: єдність формування знань з фізичного виховання та раціонального режиму рухової активності; система наукових знань про фізичну культуру в цілому і практичні способи діяльності в цій сфері; цінність здоров'я і практика фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи з школярами; формування наукового світогляду особи школяра на культурно-історичні традиції вітчизняної системи фізичної культури і єдності із загальною людською культурою; опанування школярів основами особистої фізичної культури і виховання ціннісних орієнтирів на фізичний і духовний розвиток особи; здоровий спосіб життя та формування потреби і мотивів (інтересів) до регулярних занять фізичними вправами; формування гуманізму, радості і досвіду спілкування і розвиток вольових і етичних якостей; реалізація інтелектуальних і соціально-психологічних завдань, що в сукупності становлять культурологічний вектор процесу фізичного виховання.

Ми вважаємо, що Концепція розвитку педагогічної освіти має врахувати вимоги Нової Української школи щодо організації змісту фізкультурної освіти на різних етапах навчання і підготовки учнів, а саме ґрунтовному вивченні запитів і потреб школярів.

Зауважимо, що формат підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту залежить від таких напрямів розвитку фізкультурної освіти інформаційно-мотиваційного, спонукально-формуваального, оздоровчо-підготовчого, освітньо-конструктивного.

Освітологічні дослідження у сфері фізкультурної освіти мають міждисциплінарний характер і на їх основі ми намагалися показати місце освітології у формуванні компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту.

Мета дослідження є визначити місце освітології як складової у формуванні компетентності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.

Визначено основні завдання дослідження.

1. Визначити зміст освітології у підготовці фахівців фізичної культури та спорту.
2. Розкрити місце освітології у формуванні компетентності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.
3. Перевірити вплив освітології на формування компетентності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.

Методи дослідження.

В експерименті взяла участь 230 студентів ЗВО. Усіх респондентів було поділено на 2 групи: експериментальна (ЕГ) і контрольна (КГ). В ЕГ перебувало 120 студентів, в КГ – 130.

В основу визначення рівня сформованих компетентностей у майбутніх учителів фізичної культури було покладено методика В. Беспалька і І. Лернера. Крім того, для визначення особливостей впливу освітології на формування компетентності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту було використано метод тестування за такими методиками: («тест двадцяти суджень» – для визначення сприймання, оцінки та переживання особистих досягнень, методика вивчення потреби в досягненні (за Ю. М. Орловим), методика САН (самопочуття, активність, настрої), тест вимірювання імпульсивності – керованості; тренінги: тренінг заняття на визначення самооцінки, тренінг – заняття для визначення потреби формування психолого-педагогічної компетентності, тренінг – заняття для усвідомлення особистісних властивостей та можливостей). В якості показників, що визначають рівень сформованості компетентності, обрано: формування гнучкого мислення щодо навчання фізичних вправ, формування навички організації вільного часу, удосконалення вміння самоорганізації, налаштування на позитивний настрої та самопочуття, навчання самонавіюванню та релаксації, навчання само заохочення та досягнення мети. Особливості прояву цих показників було визначено за допомогою методу експертних оцінок.

ОСВІТОЛОГІЯ У КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Традиційна система освіти переглядає органічне входження нової генерації вчителів у складне та швидкозмінне поле різнопланових потреб освітньої діяльності в сучасній школі. На нашу думку виникає необхідність розглянути місце освітології у формуванні компетентності майбутніх фахівців фізичної

культури та спорту, яку можна впроваджувати через дієве поєднання напрямів її розвитку, запитів та потреб молодого покоління.

На ЗВО покладається відповідальність за підготовку нового покоління педагогів, зміст і рівень кваліфікації яких адекватні інноваціям, що відбуваються в галузі фізичної культури та освітньої діяльності.

Усе більш загострюються суперечності між: – соціальним запитом на висококваліфікованих учителів, здатних до аналізу освітніх реалій, продукування педагогічних ідей, моделювання процесу фізичного виховання на основі професійних цінностей, творчих здібностей, професійної активності та педагогічної рефлексії, та недостатнім рівнем сформованості у випускників ЗВО професійної компетентності та педагогічної майстерності; – необхідністю швидко розв'язувати проблемні ситуації та нестандартні завдання, реалізувати сформовані компетентності, виявляти готовність до інноваційної педагогічної діяльності на основі концепцій розвитку фізичної культури і спорту та традиційною системою підготовки майбутнього вчителя, тенденціями загальної середньої освіти щодо впровадження нових методів і технологій навчання та недостатньою поінформованістю студентів про вплив фізичних вправ на життєдіяльність кожної людини.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Для визначення впливу освітології на підготовку фахівців фізичної культури та спорту нами було впроваджено дієву методику визначення ефективних способів формування професійної майстерності майбутніх учителів фізичної культури. Методика формування гнучкого мислення полягала у активній участі студентів у рольових і ситуативних іграх, у складанні і розв'язанні ситуацій під час урочних і позаурочних занять фізичною культурою, у суддівстві змагань, під час проходження педагогічної практики (проведення спортивних свят, мотивація учнів школи до занять фізичними вправами, тренінги з учнями, участь у гуртковій роботі), написання розгорнутих звітів про проходження практики, рефератів, педагогічна практика за професійним спрямуванням, дало можливість розширити та поглибити рівень виділених компетентностей. Авторами пропонується побудувати освітній процес за такою схемою: лекції, семінари та педагогічна практика кожного семестру для поглиблення та закріплення умінь та навичок з певних видів знань.

Описана авторами методика впроваджувалася під час освітнього процесу підготовки майбутніх учителів фізичної культури та в змісті дисципліни «Професійна майстерність». Для визначення рівня сформованості компетентності майбутніх учителів фізичної культури на заняттях з навчальної дисципліни «Професійна майстерність», використано критерії оцінки їх майстерності. За цими критеріями визначено рівень сформованості значимих компетентностей, а саме: загально-культурних, загально-професійних, психолого-педагогічних, соціально-виховних, інструментальних, науково-дослідницьких, організаційно-управлінських. Виділено та об'єднано навички у групи, а рівень набуття навички оцінювався у балах. (табл. 1)

Таблиця 1.

Критерії оцінки роботи вчителя фізичної культури

№	Критерії оцінки роботи вчителя	Бали
1.	Формування навички рухової активності та фізичного розвитку	25-20
2.	Формування навички організації вільного часу	20-15
3.	Удосконалення вміння самоорганізації	10-15
4.	Налаштування на позитивний настрій та самопочуття	5-15
5.	Навчання самонавіюванню та релаксації	5-10
6.	Навчання само заохочення та досягнення мети	0-10

В основу авторського дослідження покладено методику опитування яка складалася: з тестів для перевірки сформованості визначених компетентностей («тест двадцяти суджень» – для визначення сприймання, оцінки та переживання особистих досягнень, методика вивчення потреби в досягненні (за Ю. М. Орловим), методика САН (самопочуття, активність, настрої), тест вимірювання імпульсивності – керованості; тренінгів: тренінг заняття на визначення самооцінки, тренінг – заняття для визначення потреби формування психолого-педагогічної компетентності, тренінг – заняття для усвідомлення особистісних властивостей та можливостей).

Для визначення рівня сформованості означених компетентностей було опитано 230 студентів інституту фізичної культури і здоров'я людини Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

На першому етапі опитування визначено у відсотковому відношенні рівень сформованості компетентностей у студентів контрольної (КГ-120) експериментальної групи (ЕГ- 130).

На початковому етапі опитування визначено у відсотковому відношенні рівень сформованості компетентностей. (табл. 2)

Таблиця 2.

Рівень сформованості компетентності у студентів контрольних і експериментальних груп на початковому етапі опитування

компетентності	КГ	ЕГ
загально-професійні	50%	55%
загально-культурні	55%	55%
науково-дослідницькі	40%	45%
соціально-виховні	40%	40%
психолого-педагогічні	40%	45%
організаційно-управлінські	30%	35%
інструментальні	25%	30%

Початкові показники рівня компетентності на першому етапі опитування висвітлено на графічних рисунках 1, 2 і 3.

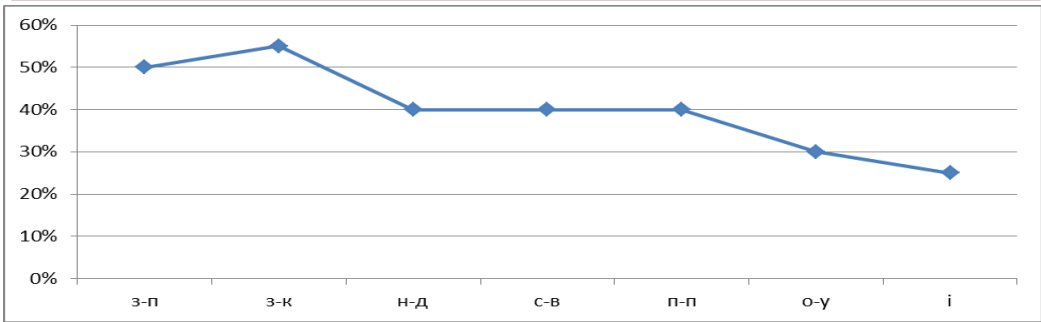

Рисунок 1. Показники рівня компетентності у КГ на першому етапі опитування.

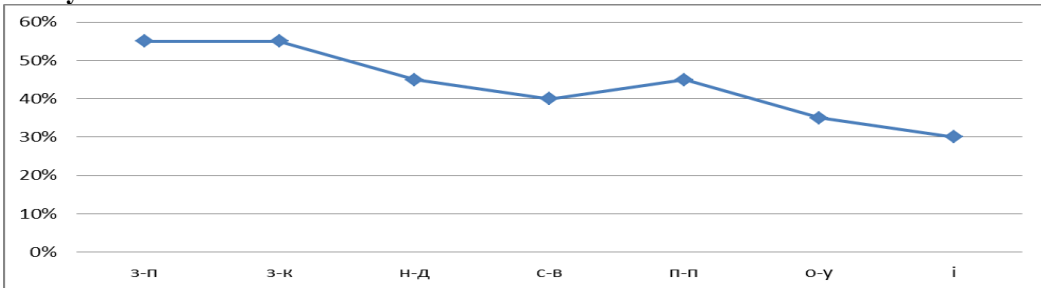

Рисунок 2. Показники рівня компетентності у ЕГ на початковому етапі опитування.

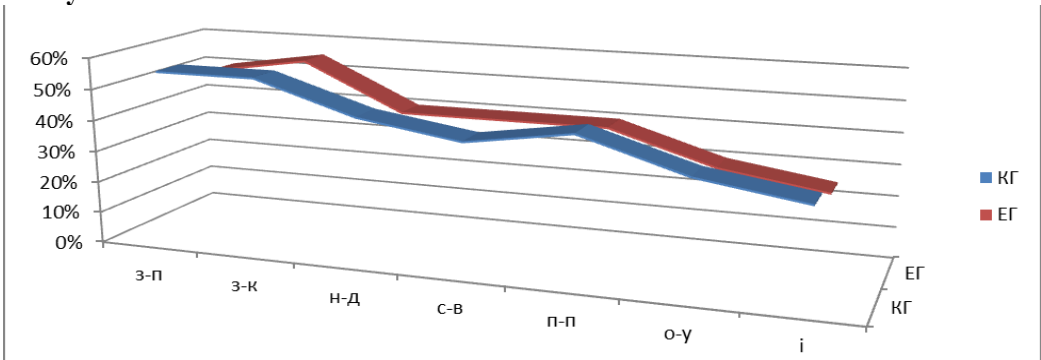

Рисунок 3. Порівняльні показники рівня компетентності у КГ і ЕГ на першому етапі опитування.

Впродовж нашого дослідження на завершальному етапі опитування рівень сформованості компетентностей у відсотковому відношенні змінився до таких показників. (табл. 3)

Таблиця 3.

Рівень сформованості компетентності у студентів контрольних і експериментальних груп на завершальному етапі опитування

компетентності	КГ	ЕГ
загально-професійні	55%	70%
загально-культурні	60%	70%
науково-дослідницькі	50%	60%
соціально-виховні	50%	55%
психолого-педагогічні	45%	60%
організаційно-управлінські	35%	50%
інструментальні	30%	45%

Показники рівня компетентності на другому етапі опитування висвітлено на графічних рисунках 4, 5 і 6.

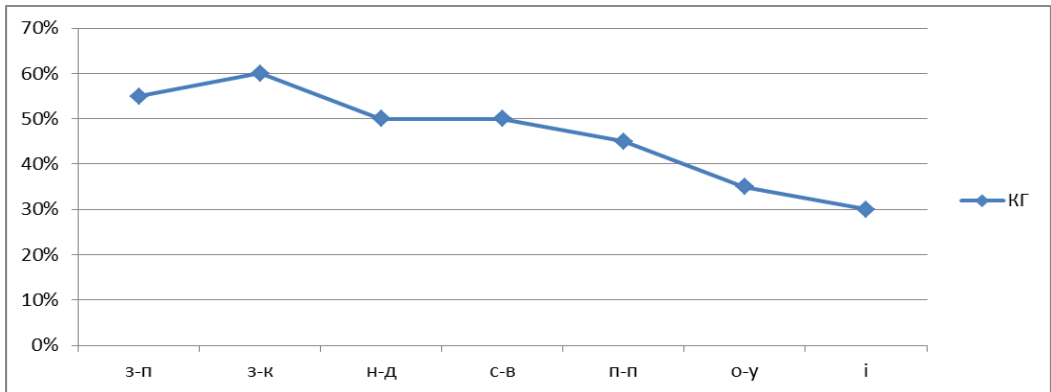

Рисунок 4. Показники рівня компетентності у КГ на другому етапі опитування.

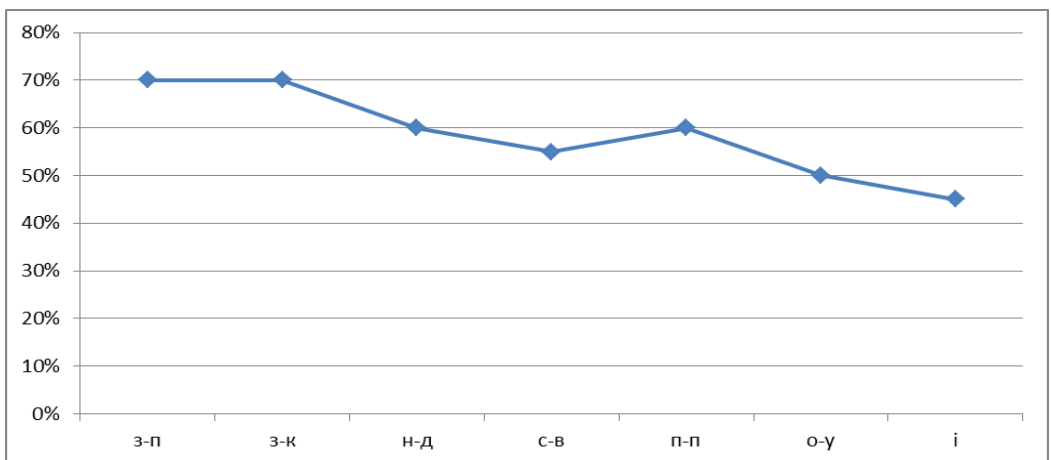

Рисунок 5. Показники рівня компетентності у ЕГ на завершальному етапі опитування.

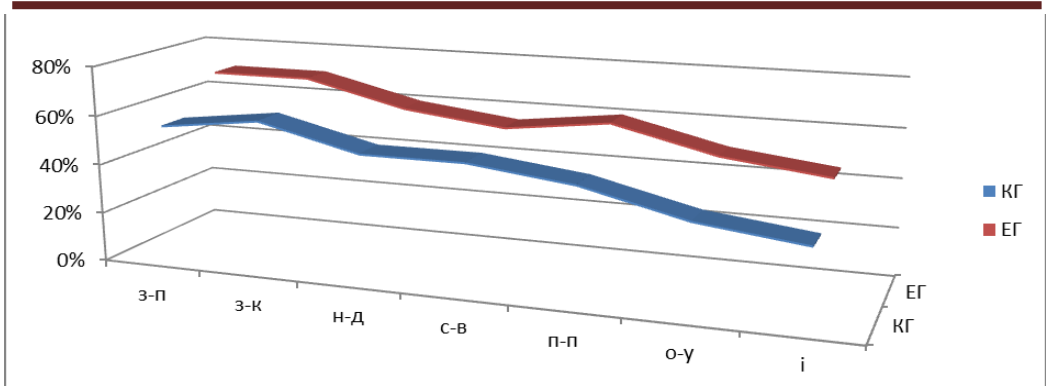

Рисунок 6. Порівняльні показники КГ і ЕГ на завершальному етапі опитування.

Для визначення рівня сформованості компетентності майбутніх учителів фізичної культури на заняттях з навчальної дисципліни «Професійна майстерність», виявлено що у студентів КГ, які навчалися за традиційною методикою рівень сформованості компетентностей відбувся таким чином, загально-професійна, загально-культурна, психолого-педагогічна, організаційно-управлінська та інструментальна зросла на 5%, соціально-виховна, науково-дослідницька на 10 %; відповідно у студентів ЕГ загально-професійна, загально-культурна, соціально-виховна, науково-дослідницька, психолого-педагогічна, організаційно-управлінська та інструментальна компетентність на завершальному етапі опитування зросла на 15 %.

В результаті перевірки базових компетентностей у студентів майбутніх учителів фізичної культури виявлено недостатній рівень їх готовності до роботи в динамічному шкільному середовищі, де потрібно знати потреби і інтереси учнів. Тому на нашу думку студентам напрямку підготовки 014. Середня освіта (Фізична культура), пропонується розширити рамки педагогічної практики у ЗОШ.

Для розв'язання поставленого завдання запропоновано поєднання теоретичних знань та формування уміння і закріплення його на педагогічній практиці за такою схемою. (табл. 4)

Таблиця 4.

Схема поєднання теоретичних знань та формування уміння і закріплення їх на педагогічній практиці

Вид діяльності	Критерії оцінювання
1 курс – ознайомча практика в школі (2-3 тижні)	Дисципліна «Вступ до спеціальності»
2 курс – практика в початковій школі	Дисципліна «Теорія і методика фізичного виховання»
3 курс – практика в середній школі	Дисципліна «Професійна майстерність»
4 курс – I семестр практика в старшій школі	Дисципліна «Теорія і методика фізичного виховання»
4 курс – II семестр практика за вибором майбутньої професії	Дисципліна «Професійна майстерність»

В навчальних планах з спеціальності 014.Середня освіта (Фізична культура) рекомендується поєднати навчання і практику студентів розпочинаючи цей процес з першого курсу. Поєднання таких форм навчання лекційні, семінарські або практичні заняття заняті і педагогічну практику надасть можливість студентам вивчити умови школи, запити і потреби учнів і шляхи їх реалізації. Такий підхід на нашу думку допоможе студентам глибше зрозуміти і засвоїти необхідний об'єм знань для здійснення фізкультурної освіти учнів загальноосвітніх шкіл.

ВПЛИВ ОСВІТОЛОГІЇ НА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Зазначимо, такий підхід створює інноваційне освітнє середовище у ЗВО, інтегративний характер якого забезпечуватиме якісну підготовку випускників до професійно-педагогічної діяльності, спрямованої на формування в учнів середньої загальноосвітньої школи основ фізкультурної освіти, їхнього здоров'я збереження, самовдосконалення, фізичного виховання та гармонійного розвитку. Рівень сформованих компетентностей: загально-професійної, загальнокультурної, соціально-виховної, науково-дослідницької, психолого-педагогічної, організаційно-управлінської та інструментальної надав можливість розглянути дієвість запропонованої авторами методики.

Основними шляхами вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури є використання принципу науковості, який передбачає навчання на основі новітніх досягнень педагогіки, психології, методики фізичного виховання, передового педагогічного досвіду, наполегливого впровадження в практику рекомендацій наукової організації педагогічної праці.

Враховуючи найновіші досягнення галузі фізичної культури і спорту ми використовували логіку не лише індуктивного, а й дедуктивного навчання, оскільки у початковій школі, потрібно сміливіше вводити абстракції, які дозволяють глибше зрозуміти конкретне. Необхідно, однак, уникати абстракцій, які не можуть отримати повного визначення в межах шкільного курсу.

Цей принцип організації праці відповідно до професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури ґрунтується на багатьох філософських, педагогічних і психологічних положеннях, що відіграють роль закономірних основ: ефективність і якість навчання перевіряється, підтверджується й спрямовується практикою; практика – критерій істини, джерело пізнавальної діяльності і сфери використання результатів навчання; правильно організоване виховання впливає з самого життя, практики, нерозривно з нею пов'язане, сприяє підготовці підростаючого покоління до активної творчої діяльності.

За результатами проведеного дослідження формування особистості студента залежить від залучення його до трудової діяльності і визначається змістом, видами, формами і спрямованістю останньої; ефективність зв'язку навчання з життям, теорії з практикою залежить від змісту освіти, організації навчально-виховного процесу, використовуваних форм і методів навчання, часу, що відводиться на трудову й політехнічну підготовку, а також від вікових особливостей учнів.

Зазначимо, що процес організації педагогічної практики, в якій реалізується зв'язок теорії з практикою, підвищує якість підготовки студентів; чим краще організована продуктивна праця і профорієнтація студентів, тим успішніше

здійснюватиметься їхня адаптація до умов сучасного виробництва; чим вищий рівень політехнізму на шкільних уроках, тим більш дієві знання передаються учням; чим більше набуті учнями знання в своїх вузлових моментах взаємодіють з життям, використовуються на практиці для перетворення навколишніх процесів і явищ, тим вища свідомість навчання й інтерес до нього.

Під час проведеного дослідження з'ясовано, що практика реалізації принципу зв'язку навчання з життям ґрунтується на дотриманні певних вимог:

1. Суспільно-історичною практикою доводьте необхідність наукових знань, що вивчаються в школі. Навчайте так, щоб учень і розумів, і відчував, що навчання є для нього життєвою потребою.

2. У процесі навчання дотримуйтесь правила: від життя до знань або від знань до життя: зв'язок «знання – життя» необхідний.

3. Постійно, глибоко й переконливо розкривайте діалектичний зв'язок теорії з практикою. Покажіть, що наука розвивається під впливом практичних потреб, наводьте конкретні приклади, розкривайте перед учнями сторінки боротьби людства за полегшення праці, роль наукових знань у цьому процесі.

4. Розповідайте учням про нові сучасні технології, прогресивні методи праці, нові виробничі відносини.

5. Наполегливо привчайте учнів перевіряти і застосовувати свої знання на практиці, використовуйте навколишню дійсність і як джерело знань, і як галузь їх практичного використання.

6. Не повинно бути жодного уроку, жодного заняття, на яких би учень не переконувався у життєвому значенні своєї праці.

7. Всіляко використовуйте зв'язок школи з виробництвом.

На нашу думку у методиці викладання фізичного виховання потрібно відображати методи наукового пізнання, розвивати мислення студентів, підводячи їх до пошукової, творчої роботи в навчанні.

Також, необхідно організувати студентів до отримання інформації про досягнення в науці, техніці та культурі; пов'язувати фізичну культуру з безпекою життєдіяльності в суспільстві.

Кожне явище необхідно розглядати у все нових зв'язках і відношеннях.

Запропонована авторами концепція передбачає: мотивацію студентів і викладачів щодо розвитку педагогічних здібностей, закладення основ педагогічної майстерності; коригування структури та обсягу змісту навчання з метою забезпечення професійної спрямованості освітнього процесу та досягнення відповідності рівня підготовленості випускників до вимог сучасного соціального замовлення; осучаснення та вдосконалення методів і технологій (розвивального, проектного, контекстного навчання та ін.)

Висновки.

1. Формування професійно-педагогічних компетентностей у майбутніх учителів вимагає досвіду проектування, організацію та здійснення ефективного процесу фізичного виховання учнів; створення позитивного психологічного клімату, атмосфери партнерства, спільної продуктивної діяльності та взаємодії викладачів і студентів; розвиток рефлексії студентів і викладачів стосовно готовності до реалізації сучасних концепцій та інноваційних технологій навчання та фізичного виховання. Розв'язання цих завдань потребує подальшої модернізації та інтенсифікації системи підготовки і підвищення кваліфікації вчителів у ЗВО

галузі ФК. Тому, переглянувши вимоги сучасної школи до фізичного виховання учнів можна чітко сказати, що вчителеві потрібні гнучкі знання для розв'язання запитів сучасного школяра.

2. Визначені компетентності: загально-професійна, загально-культурна, соціально-виховна, науково-дослідницька, психолого-педагогічна, організаційно-управлінська та інструментальна дають можливість прослідкувати динаміку їх формування у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури у взаємодії з сучасним шкільним середовищем.

3. Визначення змісту освітології фізкультурної освіти дало можливість використати синергетичний підхід у формуванні компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

Перспектива подальшого дослідження. Фізкультурна освіта виступає основою формування безпеки життєдіяльності людини в суспільстві

References:

1. Чепелюк А. В. Особливості професійної підготовки вчителя фізичної культури / А. Чепелюк, Г. Кондрацька, А. Веселовський. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт: За ред. Носко М. О. – Ч. – Випуск 129. Том 2. – 2015. – С. 275-279
2. Безкоровайна Л. В. До поняття про компетенцію майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту / Л. В. Безкоровайна // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - Харків. – 2006, № 8. – С. 7–10.
3. Бобровник С. І. Концепції сучасного фізичного виховання школярів / С. І. Бобровник // Збірник наукових праць. - Київ. – 2008. - С.15-21.
4. Boyle S. Physical activity among adolescents and barriers to delivering physical education in Cornwall and Lancashire, UK: A qualitative study of heads of PE and heads of schools / S. Boyle, G. Jones, S. Walters // BMC Public Health. – August 2008. – 8:273. URL : <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/8/273>
5. Демінська Л. О. Педагогічна майстерність вчителя фізичного виховання як професійно-особистісна цінність / Л. О. Демінська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2012. – № 5. – С. 100–106.
6. Justin B. Moore, Lori Schneider, Suzanne Lazorick, Kindal A. Shores, Aaron Beighle, Stephanie B. Jilcott, Jimmy Newkirk. Rationale and Development of the Move More North Carolina: Recommended Standards for After-School Physical Activity // J Public Health Management Practice, 2010. – № 16 (4). – P. 359-366.
7. Кондрацька Г. Д. Роль фізкультурної освіти в навчально-пізнавальній діяльності студентів. / Г. Кондрацька // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки: у 3 т. Уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. – РВВ “Вежа” – Т.1., Луцк, 2008. – С. 189–191.
8. Павлюк Є. О. Теоретичні і методичні засади професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : автореф. дис. доктора пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Є. О. Павлюк; Хмельницький національний університет. – Хмельницький, 2017. – 41 с.
9. Physical Education in America's Public Schools. Physical Education and School Performance. URL: http://sitemaker.umich.edu/356.-speregen/physical_education_and_school_performance
10. Самсутіна Н. М. Професійна компетентність як показник якості фахової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. / Н. М. Самсутіна // Вісник Бердянського державного педагогічного інституту. – Бердянськ, 2011. – Вип. 9. – С. 34–39.